

Beste mensen,

Hoewel de lezingen van vandaag zich ervoor lenen, wil ik het niet over bekering of roeping hebben, maar over hoe God een rol in de Bijbel speelt, en hoe dat het godsbeeld, dat wij van hem hebben bepaalt?

Yuri Gagarin was de eerste astronaut die de ruimte in werd geschoten. Volgens de Sovjet autoriteiten zou hij na zijn terugkeer verklaard hebben daar God niet te hebben gezien. Dat Gagarin een praktiserend orthodoxe christen was, werd verzwegen. In het boek "*The Seeing Eye*" legt C.S. Lewis deze Sovjet redenering bloot. Namelijk de verhouding tussen mens en God is er niet een als die van iemand op de eerste verdieping tot iemand daar boven. Met andere woorden, je vindt God niet in het heelal of zo. God, onze Schepper verhoudt zich tot ons, zoals Shakespeare tot Hamlet. Hoe kan Hamlet ooit Shakespeare kennen? Hamlet zal hem nooit op de Bühne of in Denemarken aantreffen. Alleen wanneer Shakespeare voor zichzelf een rol creëert in zijn eigen toneelstuk. Zo heeft God niet dezelfde relatie tot zijn uitverkoren volk zoals zijn schepsels onderling tot elkaar hadden.

We krijgen vandaag maar een klein stuk te horen uit het toch al korte boek Jona, dat tot de zogenaamde kleine profeten behoort. Bij uitzondering is dit eigenlijk een boek óver Jona. God had Jona opdracht gegeven tegen het onrecht in het verre Ninive op te treden. Hij kreeg dus deze rol toebedeeld, God weet waarom, maar Jona begrijpt niet waarom God zich het lot van die heidenen aantrekt. De weerbarstige Jonas vluchtte met een schip vanuit het

huidige Jaffa om buiten God's macht, machtsgebied, te raken. Hij leed echter schipbreuk, werd opgeslokt en werd na God te hebben gesmeekt weer door de vis uitgespuugd.

Vervolgens werd hij alsnog naar Ninive gezonden, aan de oever van de Tigris, vlak bij Mosoel in Irak. Jona waarschuwt de bevolking dat God de stad zou vernietigen, die zich daarop echter bekeert. Zij kozen eieren voor hun geld. In de tweede lezing, die van Paulus aan de Korintiërs, horen we: "*Zij die met het aardse omgaan moeten er niet in opgaan; want de wereld die wij zien gaat*

voorbij." (1Cor.7,31) Dat begrepen zij in Ninive ook al. God constateert dat zij terugkomen van hun heilloze wegen en besluit de stad Ninive te sparen. Hierna wordt het verhaal spannender en zien we een teleurgestelde Jona, die liever de verwoesting had gezien. Waarom, vraagt u zich af? Dit boek is geschreven ná de terugkeer uit Babylon toen het Joods nationalisme de overhand kreeg, hoewel dit verhaal vele eeuwen ouder was. De Joden vonden dat hun God er voor hun alléén was en dat dat verre en vijandige Assyrische volk zijn eigen goden maar moest aanroepen.

Jona's zending laat zien, dat God zich ook om andere volkeren bekommert en dat Gods genade en liefde geen grenzen kennen. Voor Jona en tijdgenoten dus onbegrijpelijk.

Nu over het Evangelie. De schrijfster *Dorothy Sayers* vertelt in "*Whose Body?*" over een detective. Halverwege de roman komt er een liefdesrelatie tot stand, tussen haar en de hoofdpersoon. De presbyterse theoloog Tim Keller laat zien dat Dorothy in die wereld van háár roman keek, die zij had gecreëerd, en vond dat haar detective eenzaam

was. Zij vond hem sympathiek en schreef voor zichzelf een rol in de roman om hem te kunnen beminnen en te redden. Keller vergelijkt dát met wat God heeft gedaan. Hij zag ons mensen de richting nemen die Hij niet voor ons had uitgestippeld, en het schip van de mensheid ten ondergaan. God grijpt in en schrijft voor zichzelf een rol in die mensengeschiedenis. Dat vieren we met het Kerstfeest, maar vandaag begint het openbare leven van Jezus.

In het evangelie horen we wéér de oproep tot bekering. Jezus is niet zomaar een profeet, Hij is Zoon van de Schepper en heeft een andere rol. En de vissers die Hij aanspreekt zijn geen Jona. Theologen verklaren dat Jezus het Woord, de Torah tastbaar maakt, dat in Hem tot leven komt. Zijnde de Christus kan Hij van allen, die Hij op gezagvolle wijze roept, geloof in zijn Woord vragen en een totale inzet verlangen. In het spoor van Jezus worden de vissers van Galilea mensenvissers en laten dagloners en vader achter zich, zonder curriculum of test. Wij zien Hem hier als een manager, die personeel aanwerft, die Hij nòch een prestigieuze aanstelling, nòch een brilante verantwoordelijkheid, nòch een aantrekkelijk salaris, nòch een bedrijfsauto belooft. Daarentegen echter biedt Hij een unieke relatie aan: namelijk met Hemzelf. God onder en mèt ons speelt een unieke zichtbare rol. Shakespeare deed het niet, Dorothy Sayers wel, net als in de Schrift.

We zien dat Jezus gebruik maakt van de talenten van zijn leerlingen. Wat is het nieuwe aspect? Hij dreigt niet met verwoesting, integendeel, Hij kondigt "het Rijk Gods" aan.

Steeds méér herleiden velen het christendom tot een stelsel van overtuigingen, een systeem van geestelijke en

morele voorstellingen, dat door de eerste christenen als een onfeilbare erfenis aan de Kerk is doorgegeven. De Franse filosoof Sartre zag het christendom als een erfenis van waarheden en zekerheden, die volgens hem gemeenschappelijk bezit is, dat niemand voor eigen rekening zou kunnen nemen. Maar is dat het Rijk Gods, waarover Jezus preekt? De oorsprong van het christendom, hoorden we in het evangelie, kende geen beleving door het inprenten van vraag en antwoord, dat we van de catechese kennen. De grondslag was en is een beslissend gebeuren, namelijk de komst van Jezus Christus en de ontmoeting met Hem. In deze week waarin we bidden voor de eenheid van de christenen is het goed te ervaren dat die ontmoeting ons - rondom Hem - zou moeten verenigen en dichter bij elkaar brengen. Hij is gekomen voor ons, en legt getuigenis af van "het Rijk Gods dat nabij is", want "de tijd is vervuld". Zoals Hij ons lief heeft, zullen wij Hem liefhebben en de naaste zoals onszelf.

Amen

Voorbeden

Opdat de kerk weldra zal zijn verenigd als één kudde, leggen wij aan U, eeuwige Herder onze gebeden voor ons en onze broeders bij U neer:

Dat alle christelijke kerken met geduld werken, opdat de oproep van Christus "Opdat allen één zijn" (Joh.17,21) realiteit wordt, laat ons bidden.

Dat de verantwoordelijken van de verschillende eucumenische commissies een gemeenschappelijke taal mogen vinden, laat ons bidden.

Voor de families van de gemengde huwelijken, laat ons bidden.

Voor ons eigen gemeenschap rondom de Friezenkerk, om méér onderlinge steun in plaats van verdeeldheid, laat ons bidden.

Voor de velen die vanwege hun geloof worden vervolgd, laat ons bidden,

Voor de velen die geruisloos de kerk verlaten en daarmee de eenheid waartoe Christus oproept te niet doen, laat ons bidden.

Voor de slachtoffers van zoveel oorlogsgeweld in Oost-Europa, het Midden-Oosten en Afrika, laat ons bidden.

God die alle mensen redt en er niet één wil verliezen, kijk naar uw volk om, dat U door uw doopsel heeft gewijd, en geef haar de vreugde door U gehoord te worden.

Amen

